

СВІТЛИЙ ПАМ'ЯТІ ПАВЛА ІВАНОВИЧА ЖАНТАЛАЯ

9 вересня 2016 року раптова смерть забрала на 59 році життя талановитого педагога, вихователя і організатора, висококваліфікованого ґрунтознавця-географа, людину великої душі і перманентного гумору, життєрадісного друга і товариша, кандидата географічних наук, доцента кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів **Жанталая Павла Івановича**.

Павло Іванович народився – 8 липня 1958 року в м. Кіровограді (нині м. Кропивницький). У 1959 році його батьки переїхали в село Перчуново, Добровеличківського району Кіровоградської області, де в 1964 році він пішов у перший клас Перчуновської середньої школи. По закінченні школи в 1975 році подав документи до Київського політехнічного інституту, але не пройшов за конкурсом і майже рік працював токарем на заводі «Червона зірка» в Кіровограді.

У 1976 році Павло Іванович вступив до Одеського державного університету імені І. І. Мечникова, в 1981 р. закінчив географічне відділення геолого-географічного факультету за спеціалізацією – ґрунтознавство і географія ґрунтів. З 1981 по 1986 роки працював на посадах інженера та молодшого наукового співробітника Проблемної науково-дослідної лабораторії географії ґрунтів і охорони ґрунтового покриву Чорноземної зони (ПНДЛ-4) у складі кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів ОДУ. Приймав участь у виконанні держбюджетних та госпдоговірних науково-дослідних робіт, присвячених дослідженню впливу зрошення водами різної іригаційної якості на структурну організацію ґрунтової маси, речовинно-хімічний склад і властивості чорноземів степової зони півдня України та діагностиці сучасних ґрунтоутворювальних процесів в іригаційно-змінених ґрунтах. За результатами досліджень у 1989 році отримав авторське свідоцтво на винахід «Состав для мелиорации орошаемых почв степной зоны» (А.С. № 1493650) та був нагороджений срібною медаллю ВДНГ УРСР (1991 р.). Матеріали багаторічних досліджень П. І. Жанталая покладено в основу його кандидатської дисертації «Зміна морфології і речового складу

чорноземів південного заходу України при зрошенні», яку він успішно захистив у грудні 1990 року у Ґрунтовому інституті ім. В. В. Докучаєва (м. Москва). У 1991 році йому присуджено науковий ступінь кандидата географічних наук, а у 1992 році – вчене звання доцента кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів Одеського державного університету.

З 1986 року П. І. Жанталай працював викладачем кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів ОДУ імені І. І. Мечникова – спершу на посаді асистента, а з 1991 р. – доцента кафедри. Впродовж 30 років викладацької діяльності він розробив і читав фундаментальний курс «Ґрунтознавство» для студентів геолого-географічного та біологічного факультетів, спецкурси «Ґрунтово-екологічні проблеми землеробства і меліорації», «Морфологія, мікроморфологія і діагностика ґрунтів України», «Географія ґрунтів світу та України».

Майже 30 років керував ґрунтознавчою частиною загальногеографічної навчальної практики студентів-географів 1 курсу на стаціонарі в с. Кринички Балтського району Одеської області. Під час цієї практики Павло Іванович не тільки навчав студентів методично правильно закладати ґрунтові розрізи, виділити і описати генетичні горизонти та діагностувати класифікаційну належність ґрунтів, але й долати побутові негаразди. Студенти дуже любили веселого, життєрадісного викладача, який міг зіграти з ними в футбол, і гарно заспівати, і розповісти дотепний анекдот. Саме Криничанська практика започатковувала повагу і любов студентів до Павла Івановича, які з окремими із них переростали в дружні стосунки назавжди. Для студентів він був терплячим Вчителем і Вихователем – суворим і вимогливим, або навпаки – добрим Батьком і Порадником, організатором культурно-масових заходів і дозвілля.

Особливо слід відзначити різнобічну наукову діяльність доцента Жанталая П. І. Його наукові інтереси були пов'язані з розробкою показників, організацією та проведенням моніторингу сучасного ґрунтово-меліоративного стану чорноземів і земель масивів зрошення півдня України, вивченням еволюції чорноземів масивів зрошення в нинішній постіригаційний період. В рамках цієї тематики приймав участь у науково-дослідних роботах проектів Тасіс: «Озера Нижнього Дунаю. Україна» (2001 – 2002 рр.), «Технічна допомога у плануванні менеджменту басейну Нижнього Дністра» (2006-2007 рр.). З 2003 року у складі експедиції Одеського національного університету проводив піонерні дослідження та картографування ґрунтів і ґрунтового покриву о. Зміїний.

З 1994 року і впродовж майже трьох каденцій роботи спеціалізованої вченої ради на геолого-географічному факультеті доцент Жанталай П. І. виконував обов'язки вченого секретаря ради.

Павло Іванович є автором і співавтором більше ніж 60-ти наукових праць і методичних рекомендацій. Серед них колективні монографії: «Зрошувані землі Дунай-Дністровської зрошувальної системи: еволюція, екологія, моніторинг, охорона, родючість» (2001 р.), «Дослідження ґрунтового покриву о. Зміїний. Абіотичні характеристики» (2008 р.), «Чорноземи масивів зрошення Одещини» (2016 р.).

Хочеться добрим словом згадати й інші унікально-особливі риси Павла Івановича: його людяність, доброзичливість, вміння підставити плече та допомогти у скрутну хвилину. У важкі хвилини життя колег чи друзів він завжди був поряд, допомагаючи як словом, так і добрими вчинками.

Павло Іванович був неординарною та надзвичайно компанійською людиною. Любив життя у всіх його проявах, людей, своє село, любив співати пісні.

Маючи прекрасний голос, Павло Іванович завжди співав – на факультетських і кафедральних святах і заходах, Днях народження друзів, на наукових конференціях і з'їздах як в Україні, так і за її межами. Наукова спільнота, одного разу познайомившись з Павлом Івановичем, полюбивши розумного, веселого і принципового науковця, завжди цікавилась його життям, неодмінно передаючи вітання та згадуючи добрими словами. Дружні відносини Павло Іванович підтримував з численними колегами географами і ґрунтознавцями, практиками аграрної та меліоративної галузей з навчальних, науково-дослідних і вишукувально-виробничих установ і організацій різних міст України та інших країн.

Кафедра і факультет зазнали важкої втрати. Нам не вистачає Павла Івановича як в науковому і навчальному процесі, так і у повсякденній життєдіяльності. Залишається тільки пам'ять – про його добрі справи, людяність, доброзичливість, порядність, вміння любити і цінувати людей та життя...

Вічна пам'ять тобі, Павле Івановичу, Пашо, наш Колего і Друже...
Пам'ятаємо і сумуємо...

Колектив геолого-географічного факультету,
кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів
та ПНДЛ-4 ОНУ.